

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVIČAS

Uredništvo in upravnstvo v Kopitarjevi ulici št. 6 — Telefon
uredništva št. 50 — Telefon
upravnstva št. 328

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10—

DELAVSKI LIST

POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Mobilizacija prvega poziva v celi državi.
Od 21. do 30. leta vsi moški. — Sklep vlade. — Kje je parlament?

Belgrad, 29. oktobra. (Izv.) Naša vlada je na včerajšnji ministrski seji sklenila, da se izvrši mobilizacija celoga prvega poziva ostalih treh ar-

mad. Z ozirom na to bodo morali oditi na vojaško službo vsi moški od 21. do 30. leta. — (Kaj pa parlament?)

Velika ententa svari pred vojsko.**Angleško svarilo. — Češkoslovaška vlada proti ententi.**

Belgrad, 29. oktobra. (Izv.) V političnih krogih se zatrjuje, da je mali ententi izročena od velike entente nova nota. V tej noti se mala ententa svari, da naj se vzdrži vsake oborožene akcije proti Mažarski.

London, 28. oktobra. Reuterjev urad doznava, da v zunanjem uradu ničesar ne vedo o kakem ultimatu male entente Mažarski. V splošnem so angleški politični krogi mnenja, da se mora bivši cesar ali odrediti prestolu, ali pa se mora oficijelno odstaviti. V tej točki se velika in mala ententa popolnoma strinjata. Angleški politični krogi menijo, da ultimat ni potreben, ker se da vprašanje rešiti mirnim potom. Mir se mora ohraniti, ker se eventualne finančne ali teritorialne kompenzacije v škodo Mažarske ne dajo spraviti v sklad z mirovno pogodbo.

Boj Mamonu!

Svet je preživel strahovito svetovno vojno, ki je prinesla nad človeštvo toliko duševnega in telesnega gorja, da ga noben človeški um izmeriti ne more. Nato je prišel mir, leta brez pokoja, leta neprestanih vznemirjenj, negotovosti in gospodarske stiske. In danes stojimo tresoč se pred prihodnjo uro, ki nam more zopet prineseti vojno. Kje je tisti prokleti vir neprestanega razdora, ki človeštvo ne dá priti do pokoja?

Kdo je hotel in je dolga leta pripravljati svetovno vojno — morda nemško ali francosko ali rusko delovno ljudstvo? Temu se o vojni do zadnjega hipa niti sanjalo ni, dasi je moralo končno z delovnimi množicami vseh drugih prizadetih narodov ravno ono nositi popolnoma vso težo, vse grozote in vse žrtve vojne. Vojno so hoteli politični mogoci in denarni velikaši, katerim je postajalo področje preozko. Se več oblasti, še več denarja! To je bil pravi razlog za vojno, vse drugo je bila le preteveza.

Kdo je sklenil nasilen, sebičen mir, ki nosi v sebi nešteto kali za nove zapletljive, kdo je deželah določil nenaravne meje, umerjene po enostranskih interesih močnejših, kdo je umetno dušil gospodarski razvoj, kdo se je v posameznih državah upiral uveljavljanju pravega demokratizma in pravični ureditvi socialnih razmer, kar vse so nuje zahteve časa? Ali ne zopet isti politični mogoci in denarni velikaši, ki kljub vsem svarilnim znamenjem nočejo izlepa popustiti niti trohice svoje oblasti, niti vinarja svojih nagrabiljenih milijonov?

Kdo je povročil zadnji dogodek na Mažarskem, ki se danes tvori nevarnost za nedogledne krvave zapletljive — ali Mažarsko ali kako drugo delovno ljudstvo? Mažarski kmetje in delavci so na Mažarskem odkritosrčni nasprotniki Karla Habsburškega, ker so nasprotniki režima, katerega on nosi. Tudi za Mažarskim pučem stoji zopet isti politični in denarni činitelj, katerim se imamo zahvaliti za svetovno vojno in njen enako nesrečni mir.

Pri tem ne moremo prezreti tesnih notranjih vezí, ki vežejo politične in denarne činitelje: prvi hočejo oblast zaradi gmočnih dobrin, razkošja in časti, ki jih donaja, a drugi potrebujejo te oblasti v varstvo svojega nagrabiljenega bogastva in zagotovitve neoviranega novega pridobivanja. Znamenje obojih je Mamon.

Mamon je tisti zločinec, ki brez prestanka izpodkopava mir sveta. ki ovira demokratično in socialno pravično ureditev posameznih dežel in neti s tem opravičen odpor in za vse pogubno revolucijo od spodaj. Ta zločinec se odeva ča-

sih v monarhistični, včasih v nacionalistični ali kak drugačen plašč, a je vselej in povsod eden in isti: Brezmejno pohlepen, nasiten, brezsrčen do grozovitosti in slep za vse, kar se dogaja izven njegovega kroga. To je oče marksizma in najmočnejši zavznik rdečega Ljenina.

Vojna je pahnila vse prizadete države v strahovite dolgove in gospodarsko stisko. Ljudska sodba je bila povsod soglasna: Tisti, ki so spravili v svoje žepe večino tega, kar so morale države in ljudstva plačati za vojno, naj vrnejo sedaj vsaj del nagrabiljenega bogastva; gmočne dobrine naj se vsaj nekoliko pravično razdele, da jih bo deležno tudi delovno ljudstvo, ki koncem koncev nosi vse na svojih ramah. V tistih viharjih dneh se tej splošni zahtevi nihče ni upal odkrito staviti po robu; po vseh deželah so se sklepali zakoni o delni oddaji premoženja, o davku na vojne dobičke, o agrarni reformi. Toda kje so se ti zakoni tudi dosledno in brezobzirno izvedli? K večjemu na Nemškem in v Avstriji in vsaj deloma v Češkoslovaški. Vse to so na novo nastale demokratične republike, v katerih predstavlja visoko izobraženo in trdno organizirano delavstvo tako politično in socialno moč, da se nihče ne usodi proti njej vladati. Povsod drugod: v Italiji, Jugoslaviji, Rumuniji, Bolgariji in drugod so ostali vsi ti zakoni o obremenitvi vladajočih meščanskih kapitalističnih slojev samo na papirju. Ti sloji so si znali v navedenih deželah ohraniti nadvlado in premalo zavedni in premalo organizirani delavni ljudski sloji nima moči, da bi jih z legalnimi sredstvi vrget s krmila. V svoji obupni nemoči in brezbrambnem ogorčenju se zato mnogi lotevajo nezakonitih sredstev in kuhajo masčevalne prevratne naklepe. Tedaj pa dvigajo krik pravi in edini povzročitelji revolucionarnega duha — meščanski mogoci in pravijo, da je domovina v nevarnosti. Pod to pretevezo izdajajo izjemne zakone proti revolucionarnim elementom in ukinjajo še tisto malo svobode in pravice, ki jih je imelo delovno ljudstvo v boju proti njim, svojim izkoriščevalcem in zatiralcem. Kdor pri tem ne tuli z njimi, ga proglašajo za izdajalca domovine. Sam bivši večkratni italijanski ministrski predsednik Giolitti je te dni te kroge pred vso javnostjo postavil na sramotni oder in povedal, da dvigajo mnogo več upornega krika kapitalisti, ko gre za davek o prevelikih vojnih dobičkih, nego ga je dvigalo ljudstvo, ko se mu je podražila še tista skorjica trdega vsakdanjega kruha. Ameriški, francoski, angleški kapitalisti hite znižavati delavske plače in niso pripravljeni žrtvovati od ogromnih, v vojni nagrabiljenih vojnih dobičkov niti vinarja, najsi tudi s svojim početjem spravljajo v nevarnost mir in red in splošno blaginjo v

državi. Mažarski velikaši so pravkar iz strahu pred izvedbo agrarne reforme poklicali v državo Karla in tvegali obstoj lastne države in mir cele Evrope.

Zločinec torej, ki neprestano izpodkopava miren razvoj človeške družbe je Mamon. Njemu veljaj boj vseh, ki so v evargelskem smislu dobre volje.

Naša ofenziva v Ribariji.

Belgrad, 29. oktobra. (Izv.) Z albanske meje poročajo, da je naša vojska ponovno zasedla vse ozemlje do meja, ki so bili od naše vojske zasedene že leta 1918.

V vojaških krogih se govori, da je ta okupacija nujno potrebna, da se enkrat za vselej obvarujemo neprestanih napadov s strani Arnavtov.

red odločitvi na Mažarskem.**Rumunija nas pustila na cedilu.**

Belgrad, 28. okt. (ZNU) Ministrski svet je imei danes popoldne od 16. do 20.40 sejo, na kateri so se razpravljala poročila, ki so tekom dneva došla iz Prage, Bukarešte in Pariza o našem zunanjem položaju. Ravno tako se je tudi prečitala obširna brzogovorka, ki jo je poslal ministrskemu svetu min. predsednik Nikola Pašić. Med sejo so ob 17.30 došli k ministrskemu svetu zastopniki velike entente, in sicer Italije, Francije in Anglije, ki so predali vladi demaršo, katere je bila na enak način izročena tudi pri vseh ostalih vladah držav male entente. Seji ministrskega sveta je ves čas prisostvoval tudi vojvoda Bojović. Ob 19.40 je ministrski svet radi nekaterih vprašanj konsultiral češkoslovaškega poslanika Kalino. Istočasno se je vršila v vojnem ministrstvu konferenca načelnikov vojnega ministrstva. Ministrski svet bo nadaljeval posvetovanja jutri pred sestankom narodne skupščine ob 9. uri dop. Bržkone bo ob tej priliki padla definitivna odločitev naše vlade o postopanju proti Mažarski.

Belgrad, 28. okt. Vprašanje ultimata še ni rešeno. Sploh še ni gotovo, ali se ultimat izroči ali ne. Pričakuje se odgovor Pašića. Širi se vest, da je Rumunija — vsekakor pod vplivom Italije — pustila malo entento na cedilu. Rumunski poslanik je na našem zunanjem ministrstvu izjavil, da zastopa Rumunija stališče, da v sedanjem položaju vojaške odredbe proti Mažarski niso potrebne, marveč da zadostuje diplomatska akcija. Izjavil je tudi, da Rumunija od Mažarske ne bo zahtevala povračila mobilizacijskih stroškov, ker bi jih Mažarska itak ne mogla plačati. Rumunija se popolnoma zanaša na diplomatsko akcijo velike entente.

* * *

Šopuh.

Spisal Henrik Conscience — prevel M. J. (Dalje.)

Tedaj je deklica obstala kot da le z bolestjo zapušča kraj trpljenja. Ker pa so bile moževne grožnje neizprosne, je odšla počasi in s trpkim jokom po stezi mimo hrastja na polje, dokler ni izginila ljudem na dvorec izpred oči.

Še vedno ni dvignila glave, še vendar si je pokrivala obraz, da bi zaštrla solze, ki so ji močno lile po licih.

Toda ali je tičal vzrok v toploti pomladanskega solca ali v tisočih in tisočih glasovih prepevajoče prirode — njeno srce je občutilo vso to neizmernost na blagodejen način. Kmalu je obstala in se ozrla naokoli.

Začuden in presenečen je pogledala v sinje nebo in razprožila svoj pogled nad vsem stvarstvom z rastočim ugodjem.

Polagoma se je na njen, preje razbolesten in zajakan obraz razlila priprosta, čista otroška blaženost in nepopisen nasme. Srce se ji je razveselilo, glava se ji je vzpela, oči so ji čudežno zazarele. Obe roki je razprostrla in z lahnim, a od razburjenja in vzhicenosti prevzetim glasom vzklíknila:

»Svoboda! Svoboda!»

In zatem je zamahnila po zraku, kot da je hotela objeti vse vesoljstvo.

Nekaj časa je obstala v stanju duševne razburjenosti, dokler niso njene oči vsega pregledale in objele, kar so mogle doseči. Nato se ji je šele povrnila speča samozavest. Toda počasi ji je spet omahnula glava na prsi, smeh na njenem obrazu je spet zamrl: ozrla se je v tla in se zamislila v svojo usodo.

Nekaj minut zatem je zapustila svoj

prostor in s sanjavimi koraki odšla po peš poti. Komaj pa je zavila za gozdčkom, je nenadoma kriknila od presenečenja: pred njo je stal — Bart.

Ob tem nepričakovanem srečanju se je na obličju obeh pojavil blažen smeh odkritosrčne radosti, toda kmalu zatem sta se oba spogledala z izrazom groze in bolesti. Brez besed sta sklonila glavo in se razjokala.

Prvi je prekinil molk mladenič, ki je vzdihujoče vzklíknil: »Cecilija, o ti uboga, kako blede si in izmučena!»

»In ti, Bart, saj te več ne spoznam!» je zaplakala deklica, obrnjena k tlom.

»Jaz?» je odvrnil mladenič obupno. »Ah, kaj jaz! Toda ti, Cecilija, ti, dobroti sama, angel nežnosti... o, zakaj si morala tako trpeti? O, da si morala, jagnje, nemo umirati v rokah tega zločinca! Od bolesti sem si grizel roke. Bog me vari, sicer še danes zdrobim ta strupeni nestvor! — Toda, Cecilija, kaj pomeni ta zavoj? Kan greš?»

»Zapodili so me iz hiše,« je zastokala osolzena nesrečnica.

»Zapodili? Za vedno?»

»Za vedno!« je potrdila deklica z žalostnim glasom.

»Kaj, Cecilija in ti jokaš?» je vzklíknil mladenič.

»Mesece in mesece si morala presedeti v temnici, podlež te je tepel, mučil in trpinčil do smrti. In, ah, ko smo obupali, ko smo že mislili na smrt kot edino rešiljico, pa ti je Bog povrnil prostost. Prosta si, svobodna si, svobodna... In ti plakaš in si žalostna? O, glej me!»

Pri tem je povzdignil roke k nebu in navdušeno zaklical s pogledom obrnjenim v višave:

»Bog, ti si jo rešil! O, hvala, hvala ti za tvoje usmiljenje!»

Posvet hrvatskega bloka.

Zagreb, 29. oktobra. (Izv.) Včeraj so zborovali poslanci hrvatske seljačke stranke in razpravljali o političnem položaju. Pri seji je bilo navzočih tudi več poslancev strank, ki pripadajo Hrvatskemu bloku. Danes zborujejo stranke Hrvatskega bloka vsake posebej, jutri pa se vrši skupna seja. Tej seji bo prisostvoval tudi dr. Trumbić, ki je danes prispel v Zagreb. Sej se bo udeleževal tudi glavni urednik »Radikala« dr. Momčilo Ivanič. Stojan Protić ni mogel priti.

KRALJA SE NE BO NAZAJ.

Belgrad, 28. oktobra. (Izv.) Sinoči je prispel v Belgrad osebni zdravnik kralja Aleksandra, dr. Subotić. Izjavil je, da je z ozirom na zdravje kralja potrebno, da ostanje še nekaj časa v inozemstvu. Kralj se zato vrne šele meseca novembra.

DANASJNA PREDBORZA.

Curih, 29. okt. Na današnji predborzi je jugoslovanska krona zrastle od 1.75 na 1.85. Berlin (deviza) notira 3.17. New-York (dev.) 5.45 (1 frank = 15.45 centov), London 21.41, Pariz 39.60, Italija 21.55. — Splošno se pa opaja, da je danes češka kruna padla od 5.50 na 5.15, dočim se mažarska valuta vztraja na 3.55. Varšava notira 0.13, Dunaj 0.25 (devize), nem.-avstrijska valuta pa le 0.17.

Zagreb, 29. okt. Danes ni borze. V prostem prometu se drže tuje valute na isti višini kot včeraj.

RAZNE VESTI.

Pariz, 28. oktobra. (DunKU) Zbornica je danes sprejela s 408 proti 174 glasovi zakonski načrt o reorganizaciji francoskih železnice, katerega je izdelal senat.

Innsbruck, 28. oktobra. (DunKU) Dne 26. t. m. je zgorelo v Gardolu (Trient) devet hi, vsled česar je 35 družin brez strehe.

Bern, 28. oktobra (SBA) Čisto izključeno je, da bi dovolil zvezni svet spremstvu razčesarja Karla na prošnjo ostati v Švici še dalje, kakor do predpisanega 31. oktobra, na kateri dan mora spremstvo zapustiti Švico. Izvedba težavne finančne likvidacije je, kakor doznava švicarska brzojavna agentura, po mnenju uradnih krogov stvar mažarske vlade.

London, 28. oktobra. Reuterjev urad poroča iz Chicage, da so železničarji enkrat odgodili stavko.

Dnevni dogodki.

— Vizum italijanskega konzulata na potrdilih o zdravstvenosti za meso in živalske surovine pri izvozu v Italijo. Ministrstvo za kmetijstvo in vode v Belgradu je prijavilo dne 27. t. m. pod vt. št. 7758, da zahtevajo italijanske oblasti na potrdilih o zdravstvenosti, s katerimi so krite živalske surovine in tudi meso, bodisi sveže ali predelano in za izvoz v Italijo določeno, vizum italijanskega konzulata.

— Maksimalne cene za življenjske potrebščine v Zagrebu. Sodišče za pobijanje draginje v Zagrebu je izdalo nove ostre določbe in določilo naslednje najvišje cene živih: goveje meso po kakovosti od 20 do 30 K, teletina od 18 do 24 K, svinjetina od 36 do 44 K, špeh od 54 do 58 K (pri nas od 72 do 82 K), salo 60 K, mast 62 K, kruh od 13 do 16 K 1 kg, mleko 8 K liter, jajca 2 K 50 do 3 K 50 komad, fižol od 10 do 12 K, kisle zelje 14 K, ribe po kakovosti od 16 do 40 K 1 kg. V kratkem izidejo maksimalne cene tudi za vse ostale življenjske potrebščine.

— Jugoslovanski tečaj na ameriški Columbia University. Veliko newyorško vseučilišče Columbia University je ravno kar izdalo učni program svojega slovenskega odelka za šolsko leto 1921-22. Slovenski oddelek (Slavonic Department) je bil dosedaj pod vodstvom znanega slavista prof. John D. Prince, ki je bil nedavno imenovan za ameriškega poslanika na Danskem. O jugoslovanskih predmetih predava prof. dr. Milivoj S. Stanojevič. Isti so: dva tečaja za pouk srbo-hrvaščine, eden začetni in drugi nadaljevalni, vsak po dve uri na teden; nadalje predavanja o »moderni jugoslovanski kulturi« vsak petek od 7. do 8.40 zvečer. Vsakdo sme obiskovati te tečaje proti plačilu predpisane vpisnine.

— Po požaru v Goricanah. Požar v Goricanah dne 23. t. m. sta po nepredvidnosti povzročila dva delavca, katere sta šla v temi po žveplo in sta svetila v skladišču žvepla z vžgalicami, vsled česar se je žveplo vnelo. Poleg nevarno poškodovanega Janeza Jamnika iz Goric, katerega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico in je že umrl, so bili ob požaru poškodovani tudi ravnatelj Mahrbacher Konrad in Fr. in Matija Sušnik iz Vaš. Padla je nanje namreč goreča streha.

— Smrtno nevarno poškodovan je Val. Pečnik iz Ljubnega pri Podnartu. V Trohovi gostilni na Brezjah sta se Jožef Poganič in Valentin Pečnik sprla. Pristopil je Janez Azman, kateri je udaril Pečnika s pestjo po glavi. Nastal je hud vrišč: nad sto ljudi je obkrožilo Pečnika in eden, ne ve se kdo, je udaril Pečnika s stolicjo tako silno po glavi, da se je v nezavedstju zgrudil. Smrtno nevarno poškodovanega Pečnika so prepeljali na njegov dom v Ljubnem.

Ljubljanski dogodki.

Iz Zveza tobačnih vpokojencev naznana svojim članom in članicam, da se bo brala za rajne člane sv. maša z libero v cerkvi sv. Jakoba v četrtek 3. novembra ob 7. zjutraj. Dolžnost veže vsakega člana, da se sv. maše udeleži. — Odbor.

Iz Prodaja mleka v Ljubljani. Od mestnega magistrata je došlo javnosti sledeče obvestilo: Mestni magistrat objavlja, da je od 1. novembra 1921 prepovedana v Ljubljani vsaka prodaja mleka po ulicah in trgih, ker je uspešna kontrola tega mleka nemogoča. Istotako je prepovedan direktni dovoz od mestnega magistrata nepreiskusnega mleka posameznim prekupčevalcem in zavodom. Mestna mlekarja v Ljubljani. Vojaška ulica št. 10, pa spreema vse mleko z dežele, ako odgovarja minimalnim kakovostnim zahtevam, ter plačuje mleko po maščobi. Potvorjeno mleko se neplačano zavrne. Kmetovalci bližnje ljubljanske okolice pa smejo svoj zajamčeno lastni pridelek mleka dovažati v Ljubljano strankam direktno na dom, ako se izkažejo s tozadevnim potrdilom dotične stranke, ki se ima vsak mesec obnoviti, in s potrdilom županstva domačega kraja dovažalca, da dovažajo lastno mleko v Ljubljano. Mleko kmetovalcev, ki bodo dovažali svoj lastni pridelek strankam na dom, se bo od strani mestnega magistrata stalno preiskovalo. Strankam, ki se bodo preizkušajam protivile, ali pri katerih se bo dvakrat konstatirala potvorba mleka, se bo prepovedalo za daljši rok dovažanje v Ljubljano in se bodo ovadile državnemu pravdnstvu. — Mi imamo k temu pristaviti sledeče: Misel, ki je tu povedana, je dobra. Potrebno pa je, da se tudi pravilno izvede, sicer je akcija že v svojem početku kompromitirana. Nam se ne zdi pravilno, da se tako važna zadeva izvaja brez vednosti občin, sveta; pravilno pa tudi ni, da javnost ničesar ne ve o razmerju takozvane mestne mlekarne

do Mlekarske družbe; še manj pa je pravilno, da zasebni prodajalci prodajajo boljše in snažnejše mleko ko ga dobiva mesto od Mlekarske družbe. Pritožbe so v tem oziru splošne. Za to naj bi se v tej zadevi zaslišalo mnenje občinskega sveta.

Iz Sodišče za pobijanje draginje v Ljubljani je začelo z dnem 24. oktobra 1921 poslovanje. Sodišče je sestavljeno sledeče: predsednik g. Franjo Rupnik, občinski svetnik v Ljubljani, poslovodja dr. Mirko Kuhelj, komisar oddelka za socialno skrb; ostali člani so: gg. Adamič Viktor, dež. svetnik, Jože Golmajer, strokovni tajnik, Fran Tumpelj, jejniški nadzornik in Ivan Kraji, občinski svetnik. V smislu uredbe o pobijanju draginje življenjskih potrebščin se opozarja vse, ki prodajajo življenjske potrebščine, na trgu ali na drugem kraju, da morajo opaziti cene posameznim predmetom tako, da jih vsakdo lahko jasno vidi. Od te dolžnosti so izvzeti samo proizvajalci, ki nimajo stalnega kraja za prodajo lastnih proizvodov. Prestolki tega predpisa se kaznujejo z zaporom od deseti dni do treh mesecev in v denarju od 1000 do 10.000 dinarjev. V smislu iste uredbe je strogo prepovedano prekoračenje maksimalnih cen in prekupčevanje na trgih, dočim traja sedanji dan. Ravnotako se najstrožje kaznuje dotičnik, ki plačuje višje cene kakor so določene. V ostalem se občinam opozarja na uredbo št. 253, ki je objavljena v Uradnem listu št. 97 iz 1. 1921.

Iz »Mikar in njegova hila« Na pranic: Vseh svetnikov v torek 1. nov. ob pol 20. uri vzporedno to obče priljubljeno žaloigro Ljudski oder. Vstopnice se dobe danes in v ponedeljek ter na dan predstave vedno vsak čas v II. nadstropju Ljudskega doma. Istotam jih more dobiti občinstvo jutri ob prilike vprizoritve »Grajke gozdarja«.

Iz »Gorji« V nedeljo zvečer vsi v Ljudski dom k gledališki predtavi »Grajki gozdarja«, ki jo priredi Šišensko prosvetno društvo. Začetek ob pol 8. uri. Vstopnice se dobe pri Ničmanu in v Šiški v Reininghausu.

Naša društva.

d št Vid nad Ljubljano. V nedeljo, 30. oktobra, priredi Blaž Polceničova čitalnica v št. Vidu nad Ljubljano v Cebavovi dvorani »Lovski tat«, ljudska igra v petih dejanjih. Začetek ob pol 4. uri pop. Vsi prijatelji poštna zabave, dobrodošli!

d Tovariši in tovarišice! Jutri v nedeljo dne 30. oktobra se vrši točno ob 14. uri v Akademskem domu na Miklošičevi cesti XIII. redni občni zbor Slov. dijaške zveze. Nobeden in nobena naj ne izostane!

d Zastopnike podružnic SDZ opozarjam, da morajo podati na jutrišnjem občnem zboru SDZ kratko izbrano poročilo o delovanju podružnic. Poročilo mora biti spisano. — Predsednik SDZ.

d Šentjakobska prosveta. V nedeljo, 30. t. m. ob šestih zvečer bo predaval prof. dr. Josip Debevec. Vabimo k obilni udeležbi. Vstop prost.

d Rokodelski dom. Jutri, v nedeljo, ob 11. uri bo redna pjevska vaja pjevskega zbora katol. društva rokodelskih pomočnikov. — V četrtek, 3. novembra, točno ob 8. uri zvečer bo prva skušnja za igro Štampilhar.

Osnutek službenega reda za železnitarje.

(Dalje.)

§ 33. a) V uporabni skupini I, III in IV. napredujejo uslužbeni z nižjo šolsko izobrazbo brez učnih rokodelskih izpizoval. b) V uporabni skupini II. napredujejo uslužbeni z nižjo šolsko izobrazbo, ter samo rokodelci raznih strok z učnimi ali obrtnoškim izpizoval. c) V uporabni skupini V. in VI. napredujejo uslužbeni z nižjo šolsko izobrazbo z učnim rokodelskim in brez učnega izpizoval. d) V uporabni skupini VII. napredujejo uslužbeni s srednjošolsko izobrazbo (maturo).

e) V uporabni skupini VIII. napredujejo uslužbeni z višjo šolsko izobrazbo (tehniko, juridiko). — V uporabni skupini I. so sluge, v II., III. in IV. poduradniki, v V. in VI. uradniki statusa III., v VII. uradniki stat. II. in v VIII. uradniki stat. I. Vsake izpremembe pod a), b), c), d) in e) so udeleženi.

§ 34. Vsako napredovanje po poteku 20 esekutivnih ali 30 neeksekutivnih kolektorskih služb let je nedopustno. Računajoč omenjenega službovanja za vpokojitev, se potem posebne listine ugotoviti ter je merodajno nametženje. Opomba: Glede uvrstitve nenametženega oboja, ki že služi 1—10 let brez vsakega napredovanja.

§ 35. Napredovanje višjih zneskov kakor je razvidno v § 23, člen IV. ali kratenje napredovanja kakor je razvidno v prilogi II, je nedopustno.

§ 36. Napredovanje imenovanega nametženja, ki opravlja službo v drugi uporabni skupini, se vrši po skupini, v kateri je bil nametžen ali vnapred. Po položnem izpitu in po določenem času, kakor tudi po predpisani fakalni dobi, se ga po višji v določeno uporabno skupino, za katero je napravil izpit ter v isti napreduje redno dalje.

§ 37. Napredovanje oboja v eksekutivni službi, katero se radi naporne službe fizično in duševno popolnoma izrablj, jim je dana le edina ugodnost, da se njihova časna napredovalna doba za eno leto skrajša (glej § 32.).

§ 38. V slučaju kazenskega postopanja napram uslužbenem po § 50c, člen VII, se mu napredovanje ne sme kratiti, dokler ne izreče obsojdo od uslužbenec izvoljen železniški odbor.

Vsako sklicanje brez železniškega odbora (zastopnikov) je v tem slučaju nedopustno. § 39. Vsako napredovanje se od ministrstva sabraja, od uradov in ravnateljstev njim podrejenih (spodajleži) uslužbenec uradnim potom izvri.

Clen VI.

Unapredovanje.

§ 40. Unapredovanje je pomenljivo uslužbenec iz druge uporabne skupine v višjo (to je imenovanje) kakor je bila njegova dosedanja. — Unapredovanje se na podlagi vsakega pravno izvri. Ako se za napredovanje mesto tem primeru uslužbenec ne javi, se unapredovanje uradnim potom izvode. V tem slučaju onemogoča železniški odbor.

§ 41. Predpogoj vsakega unapredovanja uslužbenca višje uporabne skupine je, izpolnjevanje vseh pogojev. — V mimogredoti potrebi, kakor tudi samo poskušne uporabe uslužbenca v različnih uporabnih skupinah se unapredovanje ne izvode, temveč se uslužbenec, kateri je sposoben brez spremembe plače, izveniši pavsala, pooblasti v določeno službeno vršilec.

§ 42. V slučaju unapredovanja iz ene uporabne skupine v katerokoli drugo, se mu njegova temeljna plača poviša toliko, kolikor odgovarja dotični plačini razred uporabne skupine, v katero je napredoval (glej pavsala § 27., člen IV) ter v isti napreduje redno dalje.

§ 43. Unapredovanje različnih strok v eno ali drugo uporabno skupino: a) Unapredovanje se izvri redno po položnem predpisanem izpitu v uporabni skupini III, IV, v in VI. — b) Iz uporabne skupine I eksekutivne službe (sluge) po šestletni časni dobi, neeksekutivne službe po šestletni časni dobi. — c) Iz uporabne skupine II eksekutivne službe (poduradniki) po šestletni časni dobi, neeksekutivne službe po 12 letni časni dobi. — d) Iz uporabne skupine III neeksekutivne službe (poduradniki) po šestletni časni dobi. — e) Iz uporabne skupine IV neeksekutivne službe (poduradniki) po šestletni časni dobi. — f) Iz uporabne skupine V in VI eksekutivne in neeksekutivne službe (uradniki stat. III.) se nadaljno unapredovanje ne izvri ter ostanejo v isti do vpokojitve (glej § 34., člen V.). — g) Unapredovanje in imenovanje v višje plačilne razrede v uporabnih skupinah VII in VIII se izvri po predpisanih izvršenih izpizih.

§ 44. Unapredovanje po predpisanih položnih izpizih: a) Iz I. uporabne skupine v III ali IV po prvem položnem izpitu. — b) Iz II. uporabne skupine v V, to so strojevodji, po prvem izpitu in v VI, to so rokodelci, po drugem položnem izpitu. — c) Iz III. uporabne skupine v VI, po drugem položnem izpitu. — d) Iz IV. uporabne skupine v V, to je vlakospremnos oboje, po drugem položnem izpitu. — e) Iz uporabne skupine VII. in VIII. glej § 34., točka g, priloga VIII. V slučaju nedovršene izpiz ene ali druge uporabne stroke v eni ali drugi uporabni stroki se unapredovanje ne izvode, temveč napredujejo dalje v isti, v kateri so bili nametženi ali v katero so dospeli vsled unapredovanja (glej § 32. in 34., člen V.). — Vršenje celokupnega oboja se prične po prvem položnem izpitu.

§ 45. Položitve službenih izpizov za višja mesta je vsakemu uslužbenec na razpolago. Ni pa upravičen zahtevati unapredovanje na višja mesta ali uporabne skupine brez predpisanih položnih izpizov in tudi dokler ni predpisana službena doba za imenovanje oziroma unapredovanje dovršena (glej § 43. in 44.).

(Dalje.)

Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.
Izdaja konzorcij »Novega Časa«.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Poštni ček. rač. št. 11.323.
Telefon štev. 54.

Marijin trg štev. 8.

R. Z. Z. O. Z. V LJUBLJANI.

Sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po Hranilne vloge se izplačujejo brez odpovedi — Hranilne vloge z odpovednim rokom se obrestujejo po dogovoru.

Denarni promet v lanskem letu: 128.000.000 kron.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Jugoslovanski kreditni zavod

Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLNJI LENDAVI.

4 1/2 %

Čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice. Izdaja čeka, nakaznice in akreditivne na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjzbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago, ležeča v javnih skladiščih.

Jamstvena glavnica 2 in pol milijona kron.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 38/I
(začasno v prostorih Zadružne zveze). Telefon št. 21.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, ŠIBENIK.

Ekspozitura: BLEJ. — Interesna skupnost s: Sveopčo Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.